

Tasepalvelusopimuksen liite 2

MAKSUKOMPONENTIT JA MAKSUJEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tässä liitteessä kuvatut maksukomponentit ovat käytössä valtakunnallisessa taseselvityksessä ja tasehallinnassa. Maksuilla katetaan tasepalveluun kohdistuvat kustannukset mukaan lukien kohtuullinen tuotto. Liitettä laadittaessa on otettu huomioon kansallisen ja EU-lainsäädännön tasepalveluille ja niiden hinnoitteluille asettamat vaatimukset (kts. Liite 1 osat 1 ja 2 Johdanto) sekä erityisesti ACERin päätös 18/2020 tasepoikkeaman selvityksen harmonisoidusta metodologiasta - Annex I, Methodology for the harmonisation of the main features of imbalance settlement (jäljempänä ACER päätös).

Fingrid on antanut valtakunnalliseen taseselvitykseen liittyvät operatiiviset toiminnot (ml. laskutuksen) eSett Oy:n (Taseselvitysyksikkö) tehtäväksi.

Asiakirjassa käytetään seuraavia määritelmiä:

Tasepoikkeaman hinnalla tarkoitetaan tasepoikkeaman hintaa kumpaankin suuntaan kullakin taseselvitysjaksolla; hinta voi olla positiivinen, nolla tai negatiivinen.

Tasepoikkeaman myyntihinnalla tarkoitetaan Fingridin tasevastaavalle myymän tasepoikkeaman hintaa.

Tasepoikkeaman ostohinnalla tarkoitetaan Fingridin tasevastaavalta ostaman tasepoikkeaman hintaa.

Tasevastaavalla tarkoitetaan sähkömarkkinoiden osapuolta, joka vastaa kyseisen markkinaosapuolen tasepoikkeamista. Jolla on voimassa oleva tasepalvelusopimus Fingridin kanssa. Toisin sanoen osapuolen avoin toimittaja on Fingrid.

Tehokaupalla tarkoitetaan Fingridin tekemiä tunninaikaisia tehokauppoja tasehallinnan sekä tarvittaessa muun järjestelmävastuun hoitoon liittyviin tarpeisiin. Tehokaupoista kirjataan taseselvitykseen tasepoikkeamakorjaus, jota sovelletaan taseselvitysjaksolla kyseessä oleviin tasevastaaviin ja jota käytetään kyseisten tasevastaavien tasepoikkeaman laskennassa.

Tehoreservin ajoon otolla tarkoitetaan tilannetta, jossa tasehallintaresurssit käytetään loppuun ja Fingrid tekee tehoreserviyksikölle ajoonottoopyynnön Fingridin määräämälle teholle.

1 Maksukomponentit

Tasevastaava maksaa tässä kappaleessa kuvatut kulloinkin voimassaolevat maksut Taseselvitysyrityksen toteuttamaan taseselvitykseen perustuen. Voimassa olevat kiinteät yksikköhinnat viikkomaksulle, tuotannon ja kulutuksen volyyymmaksulle ja tasepoikkeaman volyyymmaksulle julkaistaan Fingridin verkkosivuilla.

Maksu	Yksikkö
Viikkomaksu	€/Viikko
Tuotannon ja kulutuksen volyyymmaksu	€/MWh
Tasepoikkeaman volyyymmaksu	€/MWh
Tasepoikkeaman hinta	€/MWh

2 Hinnoitteluperiaatteet

2.1 Viikkomaksu

Tasevastaavalta perittävä kiinteä viikkomaksu.

2.2 Tuotannon ja kulutuksen volyyymmaksu

Kaikelle Tasevastaavan kyseisellä taseselvitysjaksolla toteutuneelle tuotannolle ja kulutukselle lasketaan tuotannon ja kulutuksen volyyymmaksu.

Maksukomponenttia sovelletaan ulkomaanyhteisissä seuraavasti:

- EU:n ja EEA:n sisäisillä yhteyksillä ei sovelleta erillistä maksua.
- Toteutunut tuonti tai vienti ei vaikuta Tasevastaavan tuotannon ja kulutuksen volyyymmaksuun.

2.3 Tasepoikkeaman volyyymmaksu

Tasevastaava maksaa Fingridille kiinteän tasepoikkeaman volyyymmaksun jokaista Fingridin Tasevastaavalle myymää ja tältä ostamaa tasepoikkeaman megawattituntia kohti. Tasepoikkeama lasketaan liitteen 1 osan 2 kappaleen 3 mukaisesti.

2.4 Tasepoikkeaman hinta

Tasepoikkeamalle sovelletaan yksihintajärjestelmää eli tasepoikkeaman osto- ja myyntihinnat ovat samansuuruiset. Fingridin taseselvitysjaksolla Tasevastaavalle myymän (tasevastaavan negatiivinen tasepoikkeama) ja Fingridin Tasevastaavalta ostaman (tasevastaavan positiivinen tasepoikkeama) tasepoikkeaman hinta (ACER päätös, artiklan 9 mukaisesti) on ylössäätöjaksolla ylössäätöhinta ja alassäätöjaksolla alassäätöhinta.

Mikäli lain "sähköntuotannon ja kulutuksen välistä tasapainoa varmistavasta tehoreservistä 1239/2021" mukaisesti Tehoreserviä on otettu ajoin, tasepoikkeaman hinta

määräytyy EU asetuksen 2019/943 artiklan 22 (2) b kohdan mukaisesti kappaleessa 3 esitetyllä tavalla.

3 Tasepoikkeamien hinnoittelu

Tasepoikkeamien hinnoittelun perusteena on vuorokausimarkkinoiden Suomen tarjousalueen hinta sekä mFRR ja aFRR energiamarkkinalla tehtyjen kauppojen perusteella syntyvät taseselvitysajaksokohtaiset FRR energiamarkkinoiden marginaalihinnat.

Mikäli mFRR markkina-aikajakson aikana on tehty sekä ylös- että alassäättöjä, määritellään (ACER päätös, artiklan 8 mukaisesti) taseselvitysjakso ylös- tai alassäättöjaksoksi sen mukaan kumpaan suuntaan on mFRR markkina-aikajakson aikana energiamääräisesti säädetty enemmän.

Mikäli ei ole säädetty ollenkaan tai on säädetty yhtä paljon molempiin suuntiin, käytetään taseselvitysajaksolla tasepoikkeaman hintana vuorokausimarkkinoiden Suomen tarjousalueen hintaa. Tasepoikkeaman hinta näissä tilanteissa saadaan laskemalla vältetyn aktivoinnin arvo korjattuna insentiivikomponentilla. Vältetyn aktivoinnin arvo lasketaan ensimmäisten mFRR energiamarkkinalla Suomen tarjousalueelle käytettävissä olevien ylös- ja alassäättötarjousten keskiarvona. Insentiivikomponentti lasketaan vältetyn aktivoinnin arvon ja Suomen tarjousalueen hinnan erotuksena.

Taseselvitysajaksolla, jolloin Tehoreserviä on otettu ajoon, tasepoikkeamat selvitetään käyttäen vähintään toimittamatta jääneen sähkön arvoa (VoLL) tai arvoa, joka on yksi euro päivänsisäisen markkinan teknistä hintarajaa korkeampi, riippuen kumpi näistä on korkeampi.

Fingrid maksaa Tasevastaavalle vastaanotetusta tasepoikkeamasta energiamaksun (positiivinen tasepoikkeama), joka lasketaan kertomalla kunkin taseselvitysjakson energiamäärä tällöin voimassa olleella tasepoikkeaman hinnalla (€/MWh).

Tasevastaava maksaa Fingridille sen toimittamasta tasepoikkeamasta energiamaksun (negatiivinen tasepoikkeama), joka lasketaan kertomalla kunkin taseselvitysjakson energiamäärä tällöin voimassa olleella tasepoikkeaman hinnalla (€/MWh).

3.1 Maksu taseselvitysjakson aikaisista tehokaupoista

Mikäli Tasevastaavan ja Fingridin välillä on ollut tämän sopimuksen liitteen 1 Osan 1 mukaista tehokauppaa, maksetaan näistä erillisellä kaupalla sovittavista energiamääristä liitteen 1 Osan 1 mukainen korvaus.

4 Arvonlisävero sekä muut verot ja maksut

Sopimuksessa mainittujen maksujen lisäksi sopimusosapuolet maksavat kulloinkin voimassa olevan arvonlisäveron sekä muut Sopimukseen kohdistuvat verot ja viranomaisten määräämät maksut.